

S P R I E D U M S

Rīgā 2007.gada 17.maijā

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments
šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja senatore D.Mita
senators N.Salienieks
senatore I.Skultāne

piedaloties pieteicējas akciju sabiedrības „Latvijas balzams” pārstāvei *I.K. – Z.*,
 atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Konkurences padomes
 pārstāvim Mārim Spičkam, trešās personas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „L.I.O.N.
 & Ko” pārstāvim *M.K.* un trešās personas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Reklāmas
 Aģentūra Alfa Centrs” pārstāvei *L.Š.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz akciju
 sabiedrības „Latvijas balzams” pieteikumu par Konkurences padomes 2003.gada
 15.novembra lēmuma Nr.57 atcelšanu un pienākuma uzlikšanu Konkurences padomei
 veikt lietas atkārtotu izpēti, sakarā ar akciju sabiedrības „Latvijas balzams” kasācijas
 sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2006.gada 1.decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] AS „Latvijas balzams” 2003.gada 16.jūnijā vērsās ar iesniegumu Konkurences
 padomē, norādot, ka ir tikusi uzsākta reklāmas kampaņa, kurā prettiesiski tiek reklamēta
 alkoholiskā dzēriena „MIX” izloze. Iesniegumā lūgts pieņemt lēmumu par Konkurences
 likuma 18.panta pārkāpuma konstatēšanu, vainīgo personu saukšanu pie atbildības un
 soda uzlikšanu.

Konkurences padome 2003.gada 20.jūnijā AS „Latvijas balzams” iesniegumu pārsūtīja Patērētāju tiesību aizsardzības centram. Par iesniegumā norādītajiem apstākļiem Konkurences padome informēja arī Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekciju.

Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija ar 2003.gada 9.jūlija lēmumu sodīja SIA „Mēdiju aģentūra Alfa Centrs” (šobrīd SIA „Reklāmas Aģentūra Alfa Centrs”; turpmāk tekstā – SIA „Alfa Centrs”) par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 204.⁵panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu, proti, par likuma „Par izlozēm un azartspēlēm” 21.panta 10.punkta noteikumu par loterijas organizēšanas un rīkošanas kārtības pārkāpšanu, jo laimesta iegūšanai piedāvāts pirkt alkoholisko dzērienu. Savukārt Patērētāju tiesību aizsardzības centrs ar 2003.gada 20.augusta lēmumu Nr.1116 sodīja SIA „Alfa Centrs” par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu, jo konstatēts, ka SIA „Alfa Centrs” nav ievērojusi Alkohola aprites likuma 57.panta noteikumus par alkohola reklāmā ietveramo informāciju.

[2] AS „Latvijas balzams” 2003.gada 25.augustā atkārtoti vērsās Konkurences padomē ar iesniegumu, lūdzot izvērtēt alkoholiskā dzēriena „MIX” reklāmas kampaņas atbilstību Konkurences likuma 18.pantā noteiktajiem ierobežojumiem. Iesniegumā norādīts, ka 2003.gada jūnijā plašsaziņas līdzekļos publiski un aktīvi notikusi alkoholisko dzērienu sērijas „MIX” reklāmas kampaņa, kuru pasūtījusi SIA „L.I.O.N. & Ko”, bet tehniski nodrošinājusi SIA „Alfa Centrs”. Reklāmas kampaņas laikā tikusi reklamēta iespēja saņemt balvas pilngadīgām personām, kuras lietos šīs sērijas alkoholiskos dzērienus. AS „Latvijas balzams” ieskatā SIA „L.I.O.N. & Ko” ar prettiesiskiem līdzekļiem panākusi apgrozījuma pieaugumu, kas vērtējams kā konkurences tiesību pārkāpums. Iesniedzēja secinājusi, ka minētās reklāmas izplatīšana saskaņā ar Konkurences likuma 18.pantu ir negodīga konkurence, jo tās rezultātā tiek pārkāpti normatīvie akti un radusies konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana.

[3] Konkurences padome 2003.gada 27.augustā sakarā ar AS „Latvijas balzams” iesniegumu ierosināja lietu, savukārt ar 2003.gada 15.novembra lēmumu Nr.57 lietas izpēti izbeidza. Lēmumā norādīts, ka SIA „L.I.O.N. & Ko” nav alkoholiskā dzēriena „MIX” reklāmas kampaņas pasūtītāja un apmaksātāja un nav uzskatāma par šīs

reklāmas devēju Reklāmas likuma 10.panta izpratnē. Ar alkoholiskā dzēriena „MIX” reklāmas kampaņu saistīto loteriju SIA „L.I.O.N. & Ko” nav rīkojusi. Savukārt SIA „Alfa Centrs” nav iesniedzējas konkurents Konkurences likuma izpratnē, tāpēc Konkurences padomei nav tiesību izvērtēt tās darbību atbilstību Konkurences likumam.

[4] AS „Latvijas balzams” 2004.gada 5.janvārī Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā iesniedza pieteikumu, lūdzot atcelt Konkurences padomes 2003.gada 15.novembra lēmumu Nr.57 un uzlikt par pienākumu Konkurences padomei veikt lietas atkārtotu izpēti. Pieteikumā norādīts, ka Konkurences padome izskatīja tikai vienu no pieteicējas norādītajiem Konkurences likuma pārkāpumiem, t.i., Reklāmas likuma pārkāpumu. Nav pieminēts galvenais pārkāpums – likuma „Par izlozēm un azartspēlēm” pārkāpums, uz ko pieteicēja savās 2003.gada 16.jūnija un 23.augusta vēstulēs atbildētājam norādīja saistībā ar nelikumīgi organizēto izlozi. Tās reklamēšana ir tikai pakārtots jautājums. Konkurences padomei bija jāizvērtē ne tikai SIA „L.I.O.N. & Ko” dalība nelikumīgas reklāmas izplatīšanā, bet arī līdzdalība nelikumīgās izlozes organizēšanā un norisē. Konkurences padomei bija jāvērtē, vai no šādas darbības nav deformēta konkurence un vai konkurents nav guvis prettiesiskas priekšrocības. Nepareizi ir iztulkots Reklāmas likuma 10.pants. Likumdevējs nav vēlējis veicināt situāciju, ka tiek izplatīta nelikumīga reklāma kādas personas interesēs. Šādas situācijas pieļaušana faktiski nozīmētu legālu iespēju apiet likumos noteiktos ierobežojumus izlozes organizēšanā un reklāmā, kas savukārt deformē konkurenci un ir pretrunā ar Konkurences likuma 2.pantā minēto mērķi. Bez ievērietas ir atstāts pašas atbildētājas konstatētais, ka SIA „L.I.O.N. & Ko” veica reklāmas materiālu izvietojumu tirdzniecības vietās. Tas apliecina, ka SIA „L.I.O.N. & Ko” atzīstama par reklāmas izplatītāju Reklāmas likuma 12.panta izpratnē. Lietas izpēte veikta nepilnīgi, jo Konkurences padome nav mēģinājusi noskaidrot citu tirgus dalībnieku viedokli par SIA „L.I.O.N. & Ko” veikto darbību ietekmi uz tirgu, kā tas darīts citā lietā Nr.27/02/06/2. Atbildētāja nav izpētījusi informāciju par SIA „L.I.O.N. & Ko” produkcijas realizācijas apjomiem, jo pēc pieteicējas rīcībā esošās informācijas izloze un reklāma ir ietekmējusi alkoholiskā dzēriena „MIX” realizācijas apjomus. Nepamatota ir atbildētājas atsauce uz 2003.gada 19.jūnija likumu „Grozījumi likumā „Par izlozēm un azartspēlēm””, kad izslēgts likuma „Par izlozēm un azartspēlēm” 21.panta 10.punkts. Konkurences padome neiepazinās ar visiem likuma grozījumiem kopumā un neizprata, ka ir grozīta kārtība, kādā notiek izloze, taču tie nepadarīja likumīgu konkrēto izlozi.

[5] Administratīvā rajona tiesa ar 2005.gada 16.novembra spriedumu AS „Latvijas balzams” pieteikums noraidīja. Spriedums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[5.1] Lietā ir strīds par to, vai atbildētājam, pieņemot lēmumu uz pieteicējas 2003.gada 25.augusta iesnieguma pamata ierosinātajā izpētes lietā, bija jāpārbauda un jākonstatē, vai SIA „L.I.O.N. & Ko” ir pārkāpusi Reklāmas likuma prasības.

[5.2] Atbildētājam, izskatot pieteicējas iesniegumu, nebija pienākums izvērtēt, vai SIA „L.I.O.N. & Ko” ir pārkāpusi normatīvo aktu prasības attiecībā uz alkoholiskā dzēriena „MIX” reklāmas izplatīšanu, jo pieteicējas norādītos apstākļus jau bija vērtējis Patērētāju tiesību aizsardzības centrs.

[5.3] Atbildētājam nebija jāveic lietas izpēte tādā pašā apmērā kā citā lietā Nr.27/02/06/2. Abu lietu apstākļi atšķiras.

[5.4] Ja pieteicēja uzskatīja, ka SIA „L.I.O.N. & Ko” ir piedalījusies nelikumīgas izlozes organizēšanā un rīkošanā, pārkāpusi reklāmas izplatīšanas noteikumus, sniegusi vai izplatījusi likumā aizliegtu reklāmu, kā rezultātā pieteicējam nodarīts kaitējums, tai bija tiesības likumā noteiktajā kārtībā pārsūdzēt ne tikai Patērētāju tiesību aizsardzības centra un Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas pieņemtos lēmumus, bet arī šo iestāžu atteikšanos administratīvi sodīt SIA „L.I.O.N. & Ko”. Pieteicēja to nav darījusi.

[5.5] Atbildētājas norādei pārsūdzētajā lēmumā par likuma „Par izlozēm un azartspēlēm” grozījumiem un pieteicējas iebildumiem par šo grozījumu būtu izskatāmā lietā nav nozīmes, jo saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 236.⁸pantu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 204.⁵panta pirmās daļas pārkāpumus (par izložu un azartspēļu organizēšanas un rīkošanas kārtības pārkāpšanu) izskata Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija, nevis Konkurences padome.

[5.6] Tā kā SIA „L.I.O.N. & Ko” netika administratīvi sodīta un pieteicēja savā otrajā iesniegumā nebija minējusi nekādus citus iespējamus SIA „L.I.O.N. & Ko” izdarītos normatīvo aktu pārkāpumus, kuri pieteicējas pirmajā iesniegumā nebija norādīti, atbildētāja pamatoti izbeidza pārbaudes lietu.

[5.7] Izpētes lietā netika konstatēts SIA „L.I.O.N. & Ko” izdarīts normatīvo aktu pārkāpums, tāpēc atbildētājam nebija jāvērtē Konkurences likuma 18.panta otrajā daļā paredzētā negodīgas konkurences pārkāpuma sastāva pārējo pazīmju esamība. Padomei tāpēc nebija arī jāvērtē izmaiņas alkoholiskā dzēriena „MIX” realizācijas apjomos un reklāmas kampaņas rezultātā SIA „L.I.O.N. & Ko” gūtais labums.

[6] Izskatot lietu sakarā ar AS „Latvijas balzams” apelācijas sūdzību, Administratīvā apgabaltiesa ar 2006.gada 1.decembra spriedumu noraidīja pieteikumu. Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[6.1] Nav pamatots pieteicējas arguments, ka pirmās instances tiesa ir liegusi AS „Latvijas balzams” aizskarto tiesību aizsardzības iespējas. Ja pieteicēja nepiekrita, ka strīdus jautājuma risināšana ir nevis Patērētāju tiesību aizsardzības centra kompetencē, bet gan Konkurences padomes kompetencē, tai bija tiesības lēmumu par iesnieguma pārsūtīšanu pārsūdzēt, bet pieteicēja šādas tiesības nav izmantojusi.

[6.2] Pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, turklāt spriedumā ietvertais pamatojums un pierādījumu novērtējums ir pareizs un pilnībā pietiekams. Līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai.

[6.3] Pirmās instances tiesa spriedumā ir vērtējusi visus būtiskos argumentus lietā. Tiesai ir pienākums argumentēt spriedumus, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu.

[6.4] Nav konstatējams tiesību normu pārkāpums apstākļi, ka pilns pirmās instances tiesas spriedums sastādīts 2005.gada 21.novembrī, bet procesa dalībniekiem tas nosūtīts tikai 2005.gada 23.novembrī.

[7] AS „Latvijas balzams” par Administratīvās apgabaltiesas 2006.gada 1.decembra spriedumu ir iesniegusi kasācijas sūdzību, lūdzot spriedumu atcelt un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai. Kasācijas sūdzība pamatota ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[7.1] Apgabaltiesa nepareizi interpretējusi Reklāmas likuma 13.panta pirmo daļu un Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 7.punktu, kā arī ignorējusi Ministru kabineta 1995.gada 13.jūnija noteikumu Nr.154 „Administratīvo aktu procesa noteikumi” 71.punktu.

[7.1.1] Atbilstoši Reklāmas likuma 13.panta pirmajai daļai Reklāmas likuma uzraudzības funkcija ir sadalīta starp četrām valsts pārvaldes iestādēm. Šo iestāžu kompetence nepārklājas. Līdz ar to tiesa nepareizi secinājusi, ka pēc tam, kad Patērētāju tiesību aizsardzības centrs bija pieņēmis attiecīgu lēmumu, Konkurences padomei lieta vairs nebija jāvērtē. Apstākļi, ka Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, izskatot lietu no

patērētāju tiesību aizsardzības viedokļa, ir konstatējis, ka reklāmas noteikumus ir pārkāpusi SIA „Alfa Centrs”, neliedz ar reklāmu saistīto lietu izskatīt Konkurences padomei, vērtējot katra tirgus dalībnieka rīcību saistībā ar negodīgas konkurences aizlieguma pārkāpumu.

[7.1.2] Tiesas secinājums, ka Konkurences padomei lieta nebija jāvērtē, ir pretrunā tiesiskuma, tiesību normu saprātīgas piemērošanas un demokrātiskas iekārtas principiem, jo tas liedz iespēju kompetentai valsts pārvaldes iestādei izskatīt lietu arī gadījumā, ja tā konstatētu acīmredzamus normatīvo aktu pārkāpumus.

[7.1.3] Tiesa ir sagrozījusi lietas faktiskos apstākļus. No pārsūdzētā lēmuma izriet, ka Konkurences padome ir vērtējusi SIA „L.I.O.N. & Ko” rīcību pēc būtības, turpretim tiesas spriedumā norādīts, ka Konkurences padome to nav darījusi un tai tas nebija jādara.

[7.1.4] Faktu, ka Konkurences padome patstāvīgi savas kompetences ietvaros izskata lietas par Reklāmas likuma pārkāpumiem, apstiprina tās prakse. Piemēram, 2006.gada 5.jūlija lēmums Nr.68 lietā, kurā izskatīts AS „Latfood” iesniegums par čipsu „Lay’s Fromage” reklāmas prettiesiskumu.

[7.1.5.] AS „Latvijas balzams” bija liegta tiesības pārsūdzēt Patērētāju tiesību aizsardzības centra 2003.gada 20.augusta lēmumu Nr.1116 likumā noteiktajā termiņā, jo AS „Latvijas balzams” šis lēmums netika paziņots. Tiesa šo apstākli nav ņēmusi vērā.

[7.2] Tiesa nav ievērojusi Administratīvā procesa likuma 112.panta pirmo daļu un 154.panta pirmo daļu. Tiesa nav vērtējusi pierādījumus par SIA „L.I.O.N. & Ko” un SIA „Alita” saistību ar reklāmas izplatīšanu.

[7.3] Tiesa ir pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 302.panta pirmo daļu. Proti, tiesa nav izskatījusi lietu tādā apmērā, kādā lūgts apelācijas sūdzībā. Tiesa formāli ir atsaukusies uz pirmās instances tiesas spriedumā paustajiem motīviem, ignorējot apelācijas sūdzībā pausto argumentāciju.

[8] Tiesas sēdē pieteicējas AS „Latvijas balzams” pārstāve uzturēja kasācijas sūdzību, pamatojoties uz tajā minētajiem argumentiem. Atbildētājas iestādes Konkurences padomes pārstāvis, trešās personas SIA „L.I.O.N. & Ko” pārstāvis un trešās personas SIA „Alfa Centrs” pārstāve kasācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[9] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 347.panta pirmo daļu tiesa, izskatot lietu kasācijas kārtībā, pārbauda lietā esošā sprieduma tiesiskumu pārsūdzētajā daļā attiecībā uz administratīvā procesa dalībnieku, kurš spriedumu pārsūdzējis, un argumentus, kuri minēti kasācijas sūdzībā. Savukārt atbilstoši šā likuma 325.pantam kasācijas instances tiesas kompetencē ir pārbaudīt, vai apelācijas instances tiesa, izskatot lietu, nav pārsniegusi savas kompetences robežas un vai nav pārkāpusi procesuālo vai materiālo tiesību normas.

[10] Kasācijas sūdzībā norādīts, ka apgabaltiesa nepareizi interpretējusi Reklāmas likuma 13.panta pirmo daļu. Norādīts, ka fakts vien, ka Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, izskatot lietu no patērētāju tiesību aizsardzības viedokļa, ir konstatējis, ka reklāmas izplatīšanas noteikumus ir pārkāpusi SIA „Alfa Centrs”, neliedza ar reklāmu saistīto lietu izskatīt Konkurences padomei, vērtējot katra tirgus dalībnieka rīcību saistībā ar negodīgu konkurenci.

Saskaņā ar Reklāmas likuma 13.panta pirmo daļu šā likuma ievērošanu uzrauga Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, Konkurences padome, Valsts farmācijas inspekcija un Radio un televīzijas padome savas kompetences ietvaros.

Senāta Administratīvo lietu departaments pilnībā piekrīt kasācijas sūdzībā paustajam viedoklim, ka katra no šīm institūcijām reklāmas uzraudzības jomā darbojas savas kompetences ietvaros. Šāds secinājums izriet gan no vispārēja valsts pārvaldes principa, ka iestāde darbojas tikai tai ar normatīvo aktu noteiktās kompetences ietvaros, gan arī no minētās tiesību normas, kurā šis princips ietverts tiešā tekstā. Tādējādi, ja viena no šīm iestādēm savas kompetences ietvaros ir konstatējusi Reklāmas likuma pārkāpumu, tas pats par sevi neizslēdz citas Reklāmas likumā minētās iestādes lēmumu par šā likuma pārkāpumu, ja tiek konstatēts, ka attiecīgā persona ir pārkāpusi Reklāmas likumu arī šīs iestādes uzraudzības jomā. Līdz ar to fakts, ka Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, kas saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 24.pantu īsteno patērētāju tiesību aizsardzības uzraudzību un kontroli, ir pieņēmis lēmumu attiecībā uz SIA „Alfa Centrs” par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³panta (kas reglamentē administratīvo atbildību par reklāmas noteikumu pārkāpumiem) pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu, pats par sevi nav šķērslis Konkurences padomei, kas ir uzraudzības un kontroles institūcija Konkurences likuma piemērošanai (kura

mērķis atbilstoši šā likuma 2.pantam ir aizsargāt, saglabāt un attīstīt brīvu, godīgu un vienlīdzīgu konkurenci), lēmuma pieņemšanai attiecībā uz SIA „L.I.O.N. & Ko”, ja tā konstatē, ka SIA „L.I.O.N. & Ko” attiecīgās reklāmas kampaņas ietvaros ir veikusi brīvu, godīgu un vienlīdzīgu konkurenci traucējošas darbības.

[11] Tajā pat laikā Senāta Administratīvo lietu departamenta ieskatā nav pamata izteikt pārmētumu tiesai par Reklāmas likuma 13.panta pirmās daļas nepareizu piemērošanu konkrētajā lietā. Proti, nevar piekrist kasācijas sūdzībā apgalvotajam, ka tikai tāpēc vien, ka Konkurences padome pārsūtījusi Patērētāju tiesību aizsardzības centram AS „Latvijas balzams” 2003.gada 16.jūnija iesniegumu, kas savas kompetences ietvaros pieņēma lēmumu, tiesa uzskatījusi, ka Konkurences padomei nebija jāvērtē pieteicējas 2003.gada 25.augusta iesniegums.

Kā apgabaltiesa ir atzinusi, pievienojoties rajona tiesas spriedumā ietvertajai argumentācijai, otro reizi vēršoties ar iesniegumu Konkurences padomē, AS „Latvijas balzams” nav norādījusi uz kādiem iespējamiem SIA „L.I.O.N. un & Ko” izdarītiem Reklāmas likuma pārkāpumiem, kurus Patērētāju tiesību aizsardzības centrs nebūtu izvērtējis. Līdz ar to, kā no tiesas atzītā secina Senāta Administratīvo lietu departaments, pieteicējas norādītos apstākļus jau bija vērtējusi attiecīgā iestāde, kuras kompetencē ir attiecīgie jautājumi. Nav nozīmes, ka Patērētāju tiesību aizsardzības centrs ir pieņēmis lēmumu attiecībā uz citu personu (SIA „Alfa Centrs”), nevis to, kuru par prettiesisku darbību veicēju (SIA „L.I.O.N. & Ko”) uzskatījusi pieteicēja. No tiesas konstatētā secināms, ka administratīvo pārkāpumu izdarījusī persona konstatēta, izvērtējot AS „Latvijas balzams” Konkurences padomei sākotnēji norādītos apstākļus. Tas, ka pieteicēja, atšķirīgi vērtējot konkrētos faktiskos apstākļus, joprojām uzskata, ka SIA „L.I.O.N. & Ko” tomēr ir pārkāpusi negodīgas konkurences aizliegumu, nesaista tiesu šo apstākļu novērtējumā. Tiesa konkrētajos faktiskajos apstākļos, ņemot vērā pieteicējas abos Konkurences padomei adresētajos iesniegumos minēto un pieņemtos iestāžu lēmumus (Konkurences padomei pārsūtot iesniegumu Patērētāju tiesību aizsardzības centram un informējot Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekciju, kā arī Patērētāju tiesību aizsardzības centra lēmumu par SIA „Alfa Centrs” sodīšanu) būtībā nav konstatējusi konkurences tiesisko attiecību pastāvēšanu.

[12] Ievērojot iepriekš šā sprieduma 11.punktā teikto, par nepamatotu atzīstams arī kasācijas sūdzībā minētais par tiesiskuma, tiesību normu saprātīgas piemērošanas un

demokrātiskas iekārtas principu pārkāpumu, jo liedzis pēc būtības izskatīt lietu kompetentajai iestādei (acīmredzot kasācijas sūdzībā domāta Konkurences padome). Senāta Administratīvo lietu departamenta ieskatā tiesas secinātais nekādā veidā nav liedzis izskatīt lietu kompetentajai iestādei. Gluži pretēji, no tiesas konstatētā secināms, ka šajā lietā kompetentā iestāde (Patērētāju tiesību aizsardzības centrs) ir attiecīgos apstākļus vērtējusi.

[13] Ievērojot iepriekš šā sprieduma 11.punktā teikto, par nepamatotu atzīstams arī kasācijas sūdzības arguments par Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 7.punkta pārkāpumu, kas noteic, ka Konkurences padome pieņem lēmumus par Reklāmas likuma pārkāpumiem. Kasācijas sūdzības iesniedzēja acīmredzot nepareizi norādījusi minēto tiesību normu, jo pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas laikā attiecīgais tiesiskais regulējums bija ietverts 8.panta pirmās daļas 5.punktā, tomēr tā ir neprecizitāte, kas nav ņemama vērā, izskatot šo argumentu.

[14] Kasācijas sūdzībā minēts, ka Konkurences padome AS „Latvijas balzams” 2003.gada 25.augusta iesniegumu izskatīja pēc būtības. Šim argumentam var piekrist tādā nozīmē, ka Konkurences padome pēc būtības vērtēja iesniegumā norādītos apstākļus, proti, vai pieteicējas norādītā persona SIA „L.I.O.N. & Ko” ir veikusi Konkurences likuma 18.pantā noteiktās aizliegtās darbības un secinājusi, ka šādas darbības no konkrētās personas puses nav konstatējamas. Konkurences padome konstatējusi, ka SIA „L.I.O.N. & Ko” nav alkoholiskā dzēriena MIX reklāmas kampaņas pasūtītāja un apmaksātāja un nav uzskatāma par konkrētās reklāmas devēju Reklāmas likuma 10.panta izpratnē, kā arī nav organizējusi un rīkojusi ar šā dzēriena reklamēšanu saistīto loteriju. Savukārt attiecībā uz SIA „Alfa Centrs” Konkurences padome norādīja, ka tai nav pamata izvērtēt SIA „Alfa Centrs” darbību atbilstību Konkurences likuma 18.panta (kas reglamentē negodīgas konkurences aizliegumu) noteikumiem, jo tā nav uzskatāma par pieteicējas konkurentu Konkurences likuma 1.panta 7.punkta izpratnē, saskaņā ar kuru konkurenti ir divi vai vairāki tirgus dalībnieki, kas konkurē. Norādīts, ka Konkurences padomes kompetencē ir izskatīt lietas par šā likuma 18.panta iespējamiem pārkāpumiem tikai attiecībā uz konkurentiem.

[15] Kasācijas sūdzībā nepamatoti norādīts, ka tiesa ir sagrozījusi lietas apstākļus, jo uzskatījusi, ka Konkurences padomei iesniegums pēc būtības nav bijis jāvērtē. Par

faktu sagrozīšanu un pretrunu tiesas spriedumā nav pamata runāt, jo tiesa nav apgalvojusi, ka Konkurences padome iesniegumu pēc būtības nav vērtējusi, bet gan uzskatījusi, ka iesniegums pēc būtības nebija jāvērtē, jo pieteicējas norādītos apstākļus saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kompetenci jau bija vērtējis Patērētāju tiesību aizsardzības centrs.

Reklāmas likuma 14.panta piektā daļa paredz, ka uzraudzības institūcija lietvedību nevar sākt, bet sākt lietvedību izbeidz, ja par to pašu faktu jau ir citas uzraudzības institūcijas pieņemts vismaz viens no šā likuma 15.panta ceturtajā daļā minētajiem lēmumiem vai lēmums par lietvedības izbeigšanu. Savukārt šā likuma 15.panta ceturtais daļas 5.punktā ir minēts lēmums par administratīvā soda piemērošanu.

Līdz ar to pēc būtības tiesas secinājums ir izdarīts atbilstoši minētajai tiesību normai, ņemot vērā tiesas atzīto, ka, otro reizi vērsoties ar iesniegumu Konkurences padomē, AS „Latvijas balzams” nav norādījusi uz kādiem iespējamiem SIA „L.I.O.N. un & Ko” izdarītiem Reklāmas likuma pārkāpumiem, kurus Patērētāju tiesību aizsardzības centrs nebūtu izvērtējis, un par kuriem SIA „Alfa Centrs” saukta pie administratīvās atbildības. Senāta Administratīvo lietu departaments jau iepriekš minēja, ka šajā lietā nav nozīmes apstāklim, ka pie atbildības saukta SIA „Alfa Centrs”, nevis SIA „L.I.O.N. un & Ko”, kuru par prettiesisko darbību veicēju uzskata pieteicēja.

[16] No iepriekš teiktā secināms, ka tiesa sava sprieduma pamatošanai faktiski izmantojusi citu argumentāciju nekā Konkurences padome. Tomēr šāds apstāklis, kā to atzīst Senāta Administratīvo lietu departaments, nav pamats apgabaltiesas sprieduma atcelšanai.

Pieteicēja tiesā iesniegtajā pieteikumā ir lūgusi, pirmkārt, atcelt Konkurences padomes 2003.gada 15.novembra lēmumu Nr.57 par lietas Nr.513/03/09/4 izpētes izbeigšanu un, otrkārt, uzlikt par pienākumu Konkurences padomei veikt lietas Nr.513/03/09/4 izpēti. Ņemot vērā to, ka pieteikumā ietverts lūgums ne tikai vērtēt pieņemtā lēmuma tiesiskumu, bet (un kā secināms, tā ir galvenā pieteicējas interese) arī uzdot iestādei turpināt lietas izpēti, lai konstatētu Konkurences likuma pārkāpumu, atzīstams, ka tiesa nav aprobežota tikai ar iestādes lēmumā ietverto pamatojumu.

[17] Kasācijas sūdzībā pamatoti norādīts, ka Konkurences padomei ir tiesības patstāvīgi izvērtēt iespējamus Reklāmas likuma pārkāpumus. Šis arguments pēc būtības jau vērtēts šā sprieduma 10.punktā. Tomēr, kā atzīst Senāta Administratīvo lietu

departaments, šā argumenta pamatošanai nepamatoti norādīts uz Konkurences padomes 2006.gada 5.jūlija lēmumu Nr.68 lietā. Šajā lietā izskatīts AS „Latfood” iesniegums par čipsu „Lay’s Fromage” reklāmas prettiesiskumu un Konkurences padome uzlikusi par pienākumu SIA „Latvian Snacks” atsaukt reklāmu. Taču šajā lietā, atšķirībā no izskatāmās lietas, ir konstatēts, ka SIA „Latvian Snacks” ir attiecīgās reklāmas devējs un apmaksātājs.

[18] Nav nozīmes kasācijas sūdzības argumentam, ka tiesa nepamatoti nav ņēmusi vērā apstākli, ka AS „Latvijas balzams” bija liegtas tiesības pārsūdzēt Patērētāju tiesību aizsardzības centra 2003.gada 20.augusta lēmumu Nr.1116 likumā noteiktajā termiņā, jo AS „Latvijas balzams” šis lēmums netika paziņots. Šajā lietā tiek vērtēts, vai Konkurences padomei ir pamats turpināt lietas, kas ierosināta sakarā ar pieteicējas 2003.gada 25.augusta iesniegumu, izpēti. Līdz ar to nav pamatots kasācijas sūdzības arguments par Ministru kabineta 1995.gada 13.jūnija noteikumu Nr.154 „Administratīvo aktu procesa noteikumi” 71.punkta pārkāpumu, saskaņā ar kuru, ja adresāts un iesniedzējs nav viena un tā pati persona, par administratīvo aktu paziņo arī iesniedzējam.

[19] Nav pamatots kasācijas sūdzības arguments, ka tiesa nav ievērojusi Administratīvā procesa likuma 112.panta pirmo daļu un 154.panta pirmo daļu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 112.panta pirmo daļu pirmās instances tiesa un apelācijas instances tiesa pati pārbauda pierādījumus lietā. Savukārt šā likuma 154.panta pirmā daļa noteic, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārlicības, kas pamatojas uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, kā ar vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un taisnības principiem.

Kā secināms no kasācijas sūdzības, kasatores ieskatā šīs normas ir pārkāptas tādējādi, ka tiesa nav vērtējusi pierādījumus par SIA „L.I.O.N. & Ko” un SIA „Alita” saistību ar reklāmas izplatīšanu.

Senāta Administratīvo lietu departaments nesaskata minēto procesuālo tiesību normu pārkāpumus, ņemot vērā šā sprieduma 11. – 16.punktā minēto.

[20] Nav pamatots kasācijas sūdzības arguments, ka apgabaltiesa ir pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 302.panta pirmo daļu. Kasatores ieskatā apgabaltiesa

nav izskatījusi lietu tādā apjomā, kādā lūgts apelācijas sūdzībā, bet formāli ir atsaukusies uz pirmās instances tiesas spriedumā paustajiem motīviem, ignorējot apelācijas sūdzībā pausto argumentāciju.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 302.panta, kas reglamentē lietas izskatīšanas robežas, pirmo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā. Konkrētajā gadījumā pieteicēja bija pārsūdzējusi pirmās instances tiesas spriedumu pilnā apjomā, un apgabaltiesa atbilstoši šim lūgumam izskatīja lietu (noraidot abus pieteikumā ietvertos prasījumus), nepārkāpjot lietas izskatīšanas robežas.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 307.panta, kas reglamentē apelācijas instances tiesas spriedumu, ceturtajai daļai, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīts, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai.

Apgabaltiesa, atzīstot, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un ka tās spriedumā ietvertais pamatojums un pierādījumu novērtējams ir pareizs un pilnībā pietiekams, ir izmantojusi šo tiesību normu, papildus atbildot uz būtiskiem apelācijas sūdzības argumentiem. Proti, apelācijas sūdzībā nepamatoti norādīts uz to, ka atbildētāja pārsūdzētajā lēmumā ir pārkāpusi administratīvā akta pamatojuma principu un ka nav saprotams, kāpēc vieniem pierādījumiem dota priekšroka salīdzinājumā ar citiem. Tāpat noraidīts arguments, ka pirmās instances tiesa ir liegusi pieteicējai tās aizskarto tiesību aizsardzības iespējas. Vēlreiz atbildot uz pieteicējas iebildumiem par pierādījumu novērtējumu, apgabaltiesa uzsvērusi, ka pirmās instances tiesa ir spriedumā izvērtējusi visus būtiskos argumentus lietā.

[21] Ievērojot šajā spriedumā teikto, Senāta Administratīvo lietu departaments atzīst, ka Administratīvās apgabaltiesas spriedums ir pamatots, bet pieteicējas kasācijas sūdzība ir noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 1.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atstāt negrozītu Administratīvās apgabaltiesas 2006.gada 1.decembra spriedumu,
bet akciju sabiedrības „Latvijas balzams” kasācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	senatore	(<i>paraksts</i>)	D.Mita
	senators	(<i>paraksts</i>)	N.Salienieks
	senatore	(<i>paraksts</i>)	I.Skultāne

NORAKSTS PAREIZS

Senatore

D.Mita

Rīgā 2007.gada 17.maijā